

More Product Less Process

On czasu opublikowania przez Marka A. Greene and Dennisa Meissnera w 2005 wpływowego artykułu *More Product, Less Process: Revamping Traditional Archival Processing*^[1], proponowane w tej pracy rozwiązania zdobywają sobie coraz większe powodzenie wśród archiwistów. Jest to zdumiewające o tyle, że archiwa, instytucje o długiej tradycji, powołują się w pracy raczej na tę tradycję niż na nowinki. Wydaje się jednak, że autorzy tej metodyki, zwanej już popularnie jako MPLP, trafili w dziesiątkę i spowodowali poważne przemyślenia procedur w wielu instytucjach.

Praca ta, dotycząca organizowania i opisywania archiwów, wychodzi z zauważenia zjawiska tworzenia się w archiwach rosnących zaległości w opracowywaniu nabytków. Zaczynając od wyczerpującego przeglądu literatury, autorzy wysłali (i opracowali) ankiety do dużej liczby archiwów (państwowych i prywatnych), do archiwistów, a także dokonali analizy projektów fundowanych przez Narodową Komisję Rekordów i Publikacji Historycznych w USA. Hipoteza roboczą, która została potwierdzona w trakcie badań, było stwierdzenie, że **“stosowana powszechnie metodyka obróbki archiwów trwoni cenne środki, ponieważ archiwiści tracą zbyt wiele czasu na zadania które nie muszą być wykonane, albo nie muszą być wykonane w tym momencie**

”. Autorzy twierdzą, że przez uproszczenie procedur i odłożenie części prac na później, można w znaczący sposób przyspieszyć udostępnienie zasobów badaczom.

Od czasu publikacji wiele archiwów zaczęło stosować wskazania przedstawione w tej pracy, albo przynajmniej uwzględniło niektóre z wniosków przy modyfikacji własnych procedur. Jest dostępnych w Internecie sporo raportów archiwistów opisujących doświadczenia przy wprowadzaniu MPLP w swoich instytucjach. Stowarzyszenie Amerykańskich Archiwistów (SAA)

zaczęło oferować regularne kursy akademickie z implementacji MPLP.

MPLP w punktach

Poniżej zaprezentujemy wybrane punkty MPLP z zarysu przygotowanego przez jednego z autorów (Meissnera):

Rekomendacje

- Zasady ogólne
- Ustalić dopuszczalny minimalny poziom opracowania i używać go jako kryterium.
- Nie zakładać, że wszystkie kolekcje lub ich części muszą być opracowane na tym samym poziomie
- Opis
- Stosować poziom opisu adekwatny do poziomu aranżacji składników kolekcji. Np. jeśli układamy części na poziomie serii, to opisujemy też do poziomu serii.
- Opis powinien być krótki i prosty
- Poziom opisu może być różny dla różnych kolekcji i jak i dla różnych części danej kolekcji

Czego się nauczyliśmy

- Czego naprawdę oczekują użytkownicy?: **Dostępu!** Potrzebne są efektywne narzędzia online do znajdowania zasobu.
- Jakie są podstawowe elementy aranżacji? *Respect des fonds*, oryginalny układ, układ na poziomie serii.
- Jaka działalność konserwatorska jest zasadniczo (minimalnie) potrzebna? Ochrona przed światłem, zanieczyszczeniami atmosferycznymi, nadmierna temperatura i wilgotnością.

Lepszy model

- Dostęp dla użytkownika stawiamy na pierwszym miejscu; jak najwięcej materiału dostępnego w wystarczającej, użytecznej postaci.
- Przyjmujemy niejednoznaczność. Przestańmy udawać, że wiemy co będzie ważne w przyszłości.

Więcej produktu, mniej procedury

Wpisany przez Marek Zieliński

poniedziałek, 11 kwietnia 2016 00:00 - Poprawiony sobota, 05 marca 2016 13:30

- Ustalamy dobry model zarządzania ryzykiem. Ryzyko jest nie do uniknięcia, ale można nim kierować, oszacować, załagodzić, ustalić budżet.

O czym naprawdę jest MPLP

- O otwarciu rolet i wyrzuceniu rozwiązań sztamkowych (cookie cutters).
- O otwartości na innowacje archiwalną
- O tym, że praktyka instytucjonalna powinna być ograniczona tylko przez zasoby a nie przez metodologiczne kaftany bezpieczeństwa.

Podsumowanie

Jak każda próba zmiany, MPLP spotykało się, szczególnie początkowo, z mocną krytyką. Wielu archiwistów wychodziło z założenia, że czym dokładniejszy opis tym lepiej, i odrzucało podejście które nakładało limit na dokładność opisu. Jednakże MPLP, rekomendując zmniejszenie czasu pracy nad archiwum na korzyść zwiększenia przerobu (a więc udostępnienia większej liczby zasobów), rekomenduje jednocześnie elastyczność w podejściu i stosowanie jasnych kryteriów do różnicowania podejścia do obróbki archiwum.

Jak te zasady stosują się do archiwów polskich za granicami kraju (których duża część jest zrzeszona w Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie)? Wiele z nich posiada zasoby, które skatalogowane i opracowane są tylko częściowo, wiele (są chlubne wyjątki) nie ma katalogów dostępnych online. Wszystkie z nich, szczególnie dlatego, że pracują w warunkach bardzo ograniczonych zasobów, mogą skorzystać z MPLP.

W Instytucie Piłsudskiego praca nad katalogowaniem archiwów jest już bliska końcowi. Z nielicznymi wyjątkami zasoby opisane są na poziomie teczki (file albo jednostka), a więc na poziomie pośrednim. Stoi przed nami jeszcze daleka droga digitalizacji i szerokiego udostępnienia zasobów, i tu staramy się brać do serca zasady MPLP. Przy digitalizacji archiwów zakładamy, że nie wiemy, czego będzie poszukiwał przyszły badacz. Nie staramy się dokonać perfekcyjnego opisu, a jedynie taki, który umożliwi badaczowi efektywne znalezienie zasobu. Wyniki tego podejścia widzimy już w dużej liczbie zapytań, zarówno trafień na stronie Archiwów Online Instytutu jak i zapytań e-mailowych od badaczy którzy znaleźli jakiś materiał i szukają dalszych wątków.

Czytaj więcej

- [Oryginalny artykuł Greene i Meissnera](#) More Product, Less Process: Revamping Traditional Archival Processing
- [Prezentacja \(Webinar\) Dennisa Meissnera na YouTube](#)

Więcej produktu, mniej procedury

Wpisany przez Marek Zieliński

poniedziałek, 11 kwietnia 2016 00:00 - Poprawiony sobota, 05 marca 2016 13:30

- [Dan Santamaria shares some thoughts on the recent MPLP discussions](#) - blog w ArchivesNext
- [More Product Less Process | York: A City Making History](#)
- [How Much is Enough?](#) (Exploring Archives and Smithsonian History)

[1] The American Archivist , Vol . 68 (Fall / Winter 2005): 208–263

Marek Zieliński

Artykuł ukazał się 27 grudnia 2012 w *Blogu archiwistów i bibliotekarzy Instytutu Piłsudskiego*

Może Cię też zainteresować:

- [Standardy metadanych dla archiwów: płaskie czy hierarchiczne? \(Cz. 1\)](#)
- [Standardy metadanych dla archiwów: płaskie czy hierarchiczne? \(Cz. 2\)](#)
- [Pamięć masowa dla archiwów cyfrowych](#)